

Chapter: 5

Q.1 (अ) पुढील बहुपर्यायी प्रश्नांचा दिलेल्या उत्तरांपैकी अचूक पर्याय निवडा (2)

1) $x + y = 7$ आणि $3x - 2y = 11$ या समीकरणांची ही उकल आहे.

अ. $x = 5, y = 2$

ब. $x = 2, y = 2$

क. $x = 5, y = -2$

2) $x + y = 18$ या समीकरणाची उकल खालील पैकी आहे.

अ. $x = 18, y = 1$

ब. $x = 9, y = 9$

क. $x = 16, y = 1$

ड. $x = 2, y = 9$

(आ) खालीलपैकी कोणतेही एक उपप्रश्न सोडवा :

(2)

1) ही एकसामायिक समीकरणे सोडवा.

$$s - t = 3$$

$$3s + 2t = 6$$

2) ही एकसामायिक समीकरणे सोडवा.

$$x + y = 5.5, x - y = 0.9$$

Q.2 (अ) पुढील कोणत्याही एक उदाहरणे सोडवा. (Activity)

(2)

1) पुढील एकसामायिक समीकरणे सोडवा :

$$2x + y = -2; 3x - y = 7$$

उकल

$$2x + y = -2; 3x - y = 7$$

$$2x + y = -2$$

..... (1)

$$3x - y = 7$$

..... (2)

समीकरण (1) व (2) ची _____ करू.

$$2x + y = -2$$

..... (1)

$$3x - y = 7$$

..... (2)

$$\therefore x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\therefore x = 1$$

$x = 1$ ही किंमत समीकरण (1) मध्ये भरू.

$$2(1) + y = -2$$

$$\therefore \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\therefore y = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\therefore y = \underline{\hspace{2cm}}$$

($x = \underline{\hspace{2cm}}$, $y = \underline{\hspace{2cm}}$) ही दिलेल्या दोन्ही समीकरणांची उकल आहे.

- 2) पुढील एकसामायिक समीकरण सोडवा : $2x - y = 5$; $3x + 2y = 11$
उकल

$$2x - y = 5 \quad \text{..... (1)}$$

$$3x + 2y = 11 \quad \text{..... (2)}$$

समीकरण (1) ला 2 ने गुणू.

$$\underline{\hspace{2cm}} \quad \text{..... (3)}$$

आता, समीकरण (3) व (2) ची बेरीज करू.

$$4x - 2y = 10 \quad \text{..... (3)}$$

$$\underline{3x + 2y = 11} \quad \text{..... (2)}$$

$$7x = 21$$

$$\therefore \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\therefore \underline{\hspace{2cm}}$$

$x = 3$ ही किंमत समीकरण (1) मध्ये भरू.

$$\therefore 2(3) - y = 5$$

$$\therefore \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\therefore -y = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$\therefore -y = -1$$

$$\therefore y = \underline{\hspace{2cm}}$$

($x = \underline{\hspace{2cm}}$, $y = \underline{\hspace{2cm}}$) ही दिलेल्या दोन्ही समीकरणांची उकल आहे.

- (आ) पुढील कोणत्याही दोन उदाहरणे सोडवा (4)

- 1) $2x + 3y = 9$
 $3x + 4y = 5$ ही एकसामायिक समीकरणे सोडवा.

- 2) दोन संख्यांची बेरीज 43 आहे. यातील मोठी संख्या दुप्पट केली व लहान संख्या तिप्पट केली तर फरक 36 येतो तर त्या संख्या काढा.

- 3) पुढील एकसामायिक समीकरण सोडवा :
 $2x + y = 5$; $3x - y = 5$

- Q.3 खालील कोणत्याही एक प्रश्नांची उत्तरे लिहा (3)

- 1) सोडवा : $3x - 4y = 16$; $2x - 3y = 10$

- 2) एका अपूर्णाकाच्या अंशाची व छेदाची बेरीज, अंशाच्या दुपटीपेक्षा 4 ने जास्त आहे. जर अंश व छेद दोन्ही 3 ने वाढविले तर अंश व छेदाचे गुणोत्तर 2:3 होते. तर तो अपूर्णाक शोधा.

Q.4 खालील एका प्रश्नांची उत्तरे लिहा

(4)

- 1) पुढील एकसामायिक समीकरण सोडवा :

$$\frac{x}{3} + \frac{y}{4} = 4; \frac{x}{2} - \frac{y}{4} = 1$$

- 2) पुढील एकसामायिक समीकरण सोडवा :

$$x + y = 11; 2x - 3y = 7$$

Q.5 पुढीलपैकी कोणत्याही एक उदाहरणे सोडवा

(3)

- 1) एक दोन अंकी संख्या व त्या संख्येतील अंकाची अदलाबदल करून येणारी संख्या यांची बेरीज 99 आहे. तर त्या संख्या काढा.

- 2) पुढील एकसामायिक समीकरण सोडवा :

$$2x - 7y = 7, 3x + y = 22$$

